

Modificările la Regulamentul de Racordare pot genera creșteri ale prețurilor la energie și efecte economice în lanț (asociații)

Modificările propuse la Regulamentul de racordare pot genera creșteri ale prețurilor la energie și efecte economice în lanț, precum reducerea numărului de locuri de muncă din sector și scăderea veniturilor la bugetele locale, pe fondul încetinirii investițiilor în noi capacități de producție, avertizează Asociația Română pentru Energie Eoliană (RWEA) și Asociația Industriei Fotovoltaice din România (RPIA), într-un comunicat comun, transmis luni.

"În ultimii ani, ca urmare a dezvoltării accelerate a investițiilor în sectorul energetic, numărul de avize tehnice de racordare (ATR) emise a crescut considerabil. În același timp, începând cu anul 2022, au fost puse în funcțiune peste 5,5 GW de capacități fotovoltaice și eoliene, care acopera în timpul zilei, între 40% și 50% din producția de energie electrică. Cu toate acestea, există în continuare un număr semnificativ de ATR-uri care nu se vor materializa și care cauzează o încărcare 'scriptică' a rețelei. Nevoia unui mecanism de filtrare care să descurajeze proiecte speculative este reală și recunoscută inclusiv de industrie, care a propus, încă din anul 2019, introducerea unor măsuri precum garanții pentru emiterea ATR-ului - măsura implementată abia în 2024. Industria este cea care a propus și încetarea automată a valabilității avizului de racordare în cazul în care proiectul nu obține autorizațiile necesare într-un termen prestabilit, idee preluată ulterior de ANRE. În forma actuală, însă, din dorința de a descuraja proiectele speculative, proiectul de reglementare impune condiții atât de restrictive încât afectează inclusiv investițiile cu șanse reale de implementare", se arată în comunicat.

Potrivit sursei citate, în practică, dezvoltarea proiectelor este frecvent afectată de întârzieri în procesele de avizare, din cauza constrângerilor instituționale sau a capacității administrative limitate, iar un exemplu relevant este obținerea avizului de la Autoritatea Aeronautică Civilă Română pentru turbinele eoliene, unde, doar pentru depunerea cererii, termenele disponibile încep din iunie 2027.

"Facem apel la adoptarea unui regulament coerent și echilibrat, care să filtreze în mod real proiectele speculative, să reflecte realitățile din teren, să susțină investițiile și să contribuie la accelerarea tranziției energetice. Este esențial ca România să mențină un cadru predictibil și competitiv. Nu este justificată o abordare în care toți investitorii sunt tratați ca potențiali speculanți. Energia regenerabilă este singura din sector care a livrat și continuă să livreze la scară capacități noi în ultimii ani. Impunerea unor condiții disproporționate risca să blocheze exact proiectele care pot fi implementate", susțin reprezentanții RPIA și RWEA.

Estimările industriei arată că doar în faza de avizare au fost investite, până în prezent, peste 700 de milioane de euro în dezvoltarea de proiecte energetice, care generează efecte economice pe orizontală, susținând lanțuri valorice extinse - de la servicii de consultanță, inginerie și studii de specialitate până la furnizori și producători locali și activități conexe.

"Mai mult, la momentul actual, în sector activează peste 70.000 de angajați cu norma întreagă, urmând ca pentru atingerea tintelor asumate prin Planul National Integrat Energie și Schimbări Climatice - peste 10 GW în energie fotovoltaică și 7 GW în energie eoliană - numărul acestora să depășească 100.000 până în 2030", menționează cele două organizații.

De asemenea, în contextul modificărilor propuse la Regulamentul de Racordare la rețeaua electrică, asociațiile atrag atenția asupra riscului reapariției unui blocaj în sectorul de producție de energie.

"Un precedent similar a fost înregistrat după anul 2013, când sectorul energetic a traversat o perioadă de stagnare

de aproape un deceniu. Efectele au fost semnificative, iar redobândirea atractivității investitoriale a României a necesitat ani de zile și efort susținut. De asemenea, un blocaj în dezvoltare înseamnă mai puține locuri de muncă, venituri mai mici la bugetele locale și o presiune crescută asupra prețurilor la energie. Capacitățile din surse regenerabile, cele mai competitive ca preț, sunt esențiale pentru stabilizarea costurilor, așa cum arată exemplele din Spania și Portugalia. În contextul actual, marcat de presiuni economice și geopolitice, precum și de obiective ambițioase de decarbonizare, menținerea predictibilității cadrului de reglementare este esențială, în condițiile în care fiecare MW instalat contează", notează sursa citată.